

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР



САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Жаргалан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ГАА-2023/72/НА-СТА-ТШЗ

|                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Цахим хуудас: <a href="http://www.audit.mn">www.audit.mn</a><br>Алтай хот<br>2021 он | Дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Х.Түвшинбаяр<br>Утас: 70483413 Цахим хаяг: <a href="mailto:tuvshinbayarkh@audit.gov.mn">tuvshinbayarkh@audit.gov.mn</a><br>Хэлтсийн дарга бөгөөд аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг<br>Утас: 70484030 Цахим хаяг: <a href="mailto:erdenechimegd@audit.gov.mn">erdenechimegd@audit.gov.mn</a><br>“Анализ старт аудит” ХХК-ийн<br>Ахлах аудитор А.Батжаргал<br>Утас: 99291595 Цахим хаяг: <a href="mailto:asaudit.mn@gmail.com">asaudit.mn@gmail.com</a> |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



## ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,  
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82099  
Утас: 70-48-34-13, Факс: (976) 70-48-34-13,  
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn  
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023.02.20 № 38

танай \_\_\_\_\_ -ны № \_\_\_\_\_ -т

### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Жаргалан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Говь-Алтай аймгийн Жаргалан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

#### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

#### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр баталсан. Энэ хуулиар байгууллагын үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга батыг мөрдүүлж, ил тод байдлыг хангах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, үрэлгэн байдлыг хязгаарлах, хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулсан байна.

Сангийн яамны 2022 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 18 дугаартай чиглэлийн дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлээгүй байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн 131 дүгээр тогтоолоор "Сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсролын, мэргэжлийн боловсролын, техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Боловсролын ерөнхий газрын дарга" гэсэн агуулгатай заалт оруулсан байна.

#### Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь тайлант онд 5 зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх 47 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаж, биелэлтийг 96.4 хувийн биелэлттэй гэж дүгнэсэн байна.

0702000194

### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

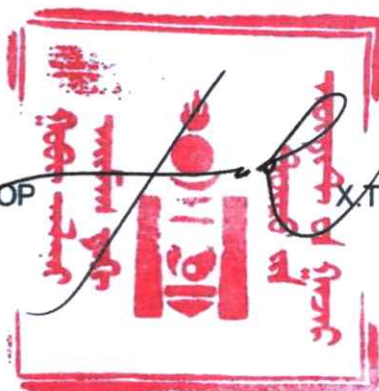
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.ТҮВШИНБАЯР



**Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл**

**/мянган. төгрөг/**

|                                                | <b>Үзүүлэлт</b>                                          | <b>2021.12.31</b> | <b>2022.12.31</b> |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Санхүүгийн байдлын тайлан</b>               |                                                          |                   |                   |
|                                                | Эргэлтийн хөрөнгийн дүн                                  |                   | 99,732.87         |
|                                                | Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн                              |                   | 741,000.79        |
|                                                | <b>Нийт хөрөнгийн дүн</b>                                |                   | <b>840,733.66</b> |
|                                                | Нийт өр төлбөрийн дүн                                    |                   | 0.00              |
|                                                | Цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн                                 |                   | 840,733.66        |
|                                                | <b>Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн</b>               |                   | <b>840,733.66</b> |
|                                                | Үйл ажиллагааны орлогын дүн                              |                   | 1,016,089.34      |
|                                                | Үйл ажиллагааны зардлын дүн                              |                   | 957,812.36        |
|                                                | <b>Үйл ажиллагааны үр дүн</b>                            |                   | <b>58,276.98</b>  |
|                                                | Үйл ажиллагааны бус үр дүн                               |                   | 0                 |
|                                                | <b>Үйл ажиллагааны нийт үр дүн</b>                       |                   | <b>58,276.98</b>  |
| <b>Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан</b> |                                                          |                   |                   |
|                                                | Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл                               |                   | 785,774.58        |
|                                                | Тайлант оны үр дүн                                       |                   | 58,276.98         |
|                                                | <b>Эцсийн үлдэгдэл</b>                                   |                   | <b>840,733.66</b> |
| <b>Мөнгөн гүйлгээний тайлан</b>                |                                                          |                   |                   |
|                                                | Үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн                       |                   | 921,626.50        |
|                                                | Үйл ажиллагааны мөнгөн зарлагын дүн                      |                   | 875,209.17        |
|                                                | <b>Үйл ажиллагааны ЦМГ</b>                               |                   | <b>46,417.33</b>  |
|                                                | <b>Хөрөнгө оруулалтын ЦМГ</b>                            |                   | <b>31,815.84</b>  |
|                                                | <b>Санхүүгийн ажиллагааны ЦМГ</b>                        |                   | <b>14,601.49</b>  |
|                                                | <b>Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ</b>                         |                   | <b>14,601.49</b>  |
|                                                | Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл         |                   | 0                 |
|                                                | <b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b> |                   | <b>14,601.49</b>  |
| <b>Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан</b>             |                                                          |                   |                   |
|                                                | <b>Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн</b>                 |                   | <b>907,025.01</b> |
|                                                | Урсгал зардал                                            |                   | 907,025.01        |
|                                                | Хөрөнгийн зардал                                         |                   | -                 |
|                                                | <b>Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр</b>                    |                   | <b>921,626.50</b> |
|                                                | Улсын төсвөөс санхүүжих                                  |                   | 681,717.80        |
|                                                | Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих                           |                   | 239,373.20        |
|                                                | Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас                    |                   | 535.50            |
|                                                | <b>Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл</b>                         |                   | <b>14,601.49</b>  |

**Гурав. Аудитын илрүүлэлт:**

Аудитаар нийт 51.5 сая төгрөгийн зөрчил<sup>1</sup> илэрснээс, зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх талаар 51.5 сая төгрөгийн 3 албан шаардлага хүргүүлсэн.

**3.1 Албан шаардлага**

<sup>1</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

- ✓ Бичиг хэрэг, албан хэрэг хөтлөлтийг байгууллагын дотоод сүлжээнд цахим хэлбэрт шилжүүлэх зэргээр бичгийн цаасны зардлыг хэмнээгүй 0.9 сая төгрөгийн, принтерийн хорын зардлыг 0.1 сая төгрөгөөр өмнөх оноос илүү зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх"; Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.4-т "бичиг хэрэг, албан хэрэг хөтлөлтийг байгууллагын дотоод сүлжээнд цахим хэлбэрт шилжүүлэх зэргээр бичгийн цаас, хувилагч, хэвлэгчийн хорны зардлыг хэмнэх" гэсэн заалтыг зөрчсөн, иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- ✓ Нэгдсэн халаалтад холбогдсон боловч дулааны тоолуур ашиглаагүй нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.2-т "нэгдсэн халаалтын системд холбогдсон барилга байгууламжийг хэмнэлтийн горимд тохируулах, тоолуур ашиглах; гэсэн заалтыг зөрчсөн, иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- ✓ Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу үдийн цайны 17.3 сая төгрөгийн, дотуур байрны хүнсний 33.2 сая төгрөгийн хоолны зардалд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй нь "Төсвийн тухай хуулийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно." гэсэн заалтыг зөрчсөн, иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

#### Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

| Байгууллагын нэр                                               | Нийт зөрчил |     | Үүнээс        |     |                 |     |         |     |                                      |                     |                                                 |     |
|----------------------------------------------------------------|-------------|-----|---------------|-----|-----------------|-----|---------|-----|--------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------|-----|
|                                                                |             |     | Төлбөрийн акт |     | Албан шаардлага |     | Зөвлөмж |     | Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага |                     | Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал |     |
|                                                                | Тоо         | Дүн | Тоо           | Дүн | Тоо             | Дүн | Тоо     | Дүн | Тоо                                  | Албан тушаалтны тоо | Тоо                                             | Дүн |
| Говь-Алтай аймгийн Жаргалан сумын Ерөнхий боловсролын сургууль | 1           | 1.1 | -             | -   | 1               | 1.1 | -       | -   | -                                    | -                   | -                                               | -   |
| Дүн                                                            | 1           | 1.1 | -             | -   | 1               | 1.1 | -       | -   | -                                    | -                   | -                                               | -   |

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

| Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр                            | Нийт зөрчил |             | /сая төгрөгөөр/ |          |                 |             |          |     |
|----------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-----------------|----------|-----------------|-------------|----------|-----|
|                                                                |             |             | Үүнээс          |          |                 |             |          |     |
|                                                                | Тоо         | Дүн         | Төлбөрийн акт   |          | Албан шаардлага |             | Зөвлөмж  |     |
|                                                                | Тоо         | Дүн         | Тоо             | Дүн      | Тоо             | Дүн         | Тоо      | Дүн |
| Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил                       |             |             |                 |          |                 |             |          |     |
| Говь-Алтай аймгийн Жаргалан сумын Ерөнхий боловсролын сургууль | 2           | 50.4        | -               | -        | 1               | 50.4        | 1        |     |
| <b>Нийт дүн</b>                                                | <b>2</b>    | <b>50.4</b> | <b>-</b>        | <b>-</b> | <b>1</b>        | <b>50.4</b> | <b>1</b> |     |

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

| № | Төсвийн захирагчийн ангилал | Байгууллага, нэгжийн тоо |                             |                    |                 | Санал дүгнэлтийн хэлбэр |               |          |                            |
|---|-----------------------------|--------------------------|-----------------------------|--------------------|-----------------|-------------------------|---------------|----------|----------------------------|
|   |                             | Аудитад хамрагдах        | Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр |                    |                 | Өөрчлөлтгүй             | Хязгаарлалтай | Сөрөг    | Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан |
|   |                             |                          | Санал дүгнэлт гаргасан      | Түүвэрт хамруулсан | Аудит хийгээгүй |                         |               |          |                            |
| A | 1                           | 2                        | 3                           | 4                  | 5               | 7                       | 8             | 9        | 10                         |
| 1 | ТШЗ                         | 1                        | 1                           | -                  | -               | 1                       |               | -        | -                          |
|   | <b>НИЙТ</b>                 | <b>1</b>                 | <b>1</b>                    | <b>-</b>           | <b>-</b>        | <b>1</b>                |               | <b>-</b> | <b>-</b>                   |